

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČINJEVA ULICA 8. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— Lj. Za inostranstvo: 10.20 Lj.

IZKLUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje in izdajanje v inostranstvu ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Eff caci altacchi aerei contro automezzi nemici

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 20 febbraio il seguente bollettino di guerra n. 629:

Sul fronte cilenaco nessun avvenimento di rilievo. Il maltempo eccezionale,

perdurante nel bacino mediterraneo ha ancora ridotto l'attività aerea. Automezzi nemici in movimento sulla via Balbia sono stati efficacemente attaccati da bombardieri germanici.

Letala učinkovito napadla sovražna motorna voz la

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil objavil 20. februarja naslednje 229. vojno poročilo:

Na cilenaiskem bojišču nobenega pomembnega dogodka.

Izredno slabo vreme ki se nadalje traja v Sredozemskem bazenu, je omejilo letalsko delavnost.

Nemški bombniki so uspešno napadli sovražne avtomobilske kolone na cesti Balbia.

Nemško odlikovanje

Berlin, 21. febr. s. Na predlog generala Rommela je Hitler odlikoval topniškega generala Etoro Manca di Moresa z železnim križcem II. razreda.

Zagotovila hrvatske legije Duceju

Rim, 21. febr. s. Duceju je dospela naslednja brzojavka:

Ko z sveto prisego svečano zastavljamo svojo čast in svoje življenje za zvestoto fašistični in imperijalni Italiji, mi je čast v svojem imenu in v imenu vse hrvatske legije zagotoviti vam, Duce, da smo nestrpni v pričakovanju borbe, kjerkoli in kadarkoli boste ukazali. Iz globokine srca vam zagotavljamo svojo popolno vdanost in z vso dušo kličemo: »Eviva il Duce!« Tengel, Zitnik.

Nemško vojno poročilo

19 sovjetskih tankov uničenih, 39 letal sestreljenih

Iz Hitlerjevega glavnega štana, 20. febr. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na vzhodu je sovražnik v teku svojih neuspešnih napadov zopet utrpel hude izgube. V srednjem odseku fronte so obkoljene sovražniške sile obnovile svoje poskuse, da bi prebile obkolitveni obroč. V teku borb 18. in 19. februarja je bilo uničenih osemdeset uplenjenih vseh skupaj 79 sovražniških tankov. Včeraj so sovjetske letalske sile izgubile 39 letal. Štiri lastna letala se pogrešajo.

V severni Afriki ni bilo nobenega obsega. Navzlic slabim vremenskim okoliščinam so eskadre nemških bojnih letal uspešno napadale britanske motorizirane oddrede v vzhodni Cirenaici.

Preteklo noč so posamezni angleški bombniki preleteli zapadne nemške pokrajine tesno ob meji.

Finski odsek

Helsinki, 21. febr. s. Poročilo glavnega štana javlja:

Na fronti Karelijske ožine so finski topovi in metali bomb uničili številna sovražniškova defenzivna gnezda. Delovale so tudi nasprotna patrrole.

Na fronti vzhodne Karelije ni sovražno topništvo z zapornim ognjem in južnem odseku na naše položaje doseglo nikakega cilja. Naše topništvo in naši metali bomb so pa zadeli številne sovjetske utrdbe popolnoma z vidnimi in uničevalnimi uspehi.

V severnem odseku spopadi patröl.

Nad Svirom so naši lovci sestrelili dva lahka sovjetska bombnika. Ob obeh Karelijske ožine je naše letalstvo bombardiralo in obstrlevalo z velikim učinkom čete in sovražna motorna sredstva.

Izročitev odlikovanja poveljniku italijanskega zbora

Operacijsko področje, 21. febr. s. (Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani.) V nekem kraju sektorja, ki ga zaseda četa italijanskega ekspedicijskega zbora v Rusiji, je general von Kleist v Hitlerjevemu imenu izročil odlikovanje viteškega križa reda železnega križa poveljniku italijanskega ekspedicijskega zbora v Rusiji. Odlikovanje je bilo nedavno podeljeno poveljniku od vrhovnega poveljništva nemških oboro-

ženih sil. Izročitev odlikovanja je potekla ob nazočnosti nemških in italijanskih oficirjev s svečano vojaško slavnostjo. Ko je pripel general von Kleist generalu Messeru izredno visoko odlikovanje, je von Kleist izjavil, da je ponosen na to, da poveljuje odličnim italijanskim četam in je izrazil svoje veliko zadovoljstvo sprito tega, da izroča znake visokega reda njih hrabremu poveljniku. V imenu Hitlerjevemu, je zaključil von Kleist, vam izročam viteški križ reda železnega križa kot visoki znak priznanja za vaše poveljniško zmagovito delo in za junaško zadržanje italijanskih čet v skupni borbi, ki jo bjeeta naša dva naroda za stvar civilizacije.

Za obnovo Ukrajine

Berlin, 21. febr. s. Nadškofa iz Luk in Kovela sta naslovila svojimi župljanom pastirsko pismo, s katerim pozivata vernike, naj sodelujejo aktivno pri obnovi Ukrajine pod vodstvom Nemčije. Nepremagljive nemške oborožene sile so premagale oviro, ki so jo boljševiki postavili pred ukrajinski narod.

Napad na francoske ribiške ladje

Arcachon, 21. febr. s. Pretekli ponedeljek so trije angleški bombniki napadli dve francoski ribiški ladji s 13 možmi posadke v vsaki ladji, ki sta ribarili kakih 30 milj pred Arcachonom. Obe ladji sta bili potopljene. 26 mornarjev je izgubilo življenje.

Verstvo v generalnem guvernerstvu

Krakov, 21. febr. s. Po statistiki, ki je bila včeraj objavljena po pristojnih uradih, je 64,5 odstotka prebivalstva v generalnem guvernerstvu katoliške vere, 20,2 odstotka grkokatoliške vere, 2% ortodoksne, 0,6% evangelijske in 11,5% židovske vere. Ostalek pripada raznim sektam.

Vzgoja bodočih voditeljev

Berlin, 21. febr. s. V kratkem bodo zaključeni izpiti gojencev v zadnjem tečaju soča Adolf Hitler, to je šole, ki vzgaja naslednjake za izpopolnitev vrst bodočih voditeljev tretjega rajha.

Ryomski proces

Viehy, 21. febr. s. Razprava dne 20. t. m. v ryomskem procesu je bila značilna zaradi trditve branilcev Daladiera in Bluma, proti obtožnici. Daladierov branilec je priznal sodišče, naj išče vzroke za vojno nepravilnost že v letu 1930 kajti Daladier je v juniju leta 1936 prevzel stvarno stanje, za katerega ne more biti odgovoren Blumov branilec je izpodbijal obtožnico, češ da je bila spremenjena zaradi izbira ene besede, s čimer je bil smisel obtožbe spremenjen. Glavna napaka ryomskega sodišča je v tem, da se poslužuje starih juridičnih principov, namesto da bi bilo revolucionarnega značaja, kar omogoča protiofenzivo branilcem. Preteklost, ki je bila mrtva za Francijo, oživlja tako v ryomski dvorani in prebujala politične strasti. Prihodnja razprava bo v torek.

Razprava proti sovjetskim padalcem v Bolgariji

Sofija, 21. febr. s. Pred vojaškim sodiščem v Silvenu je razprava proti sovjetskim padalcem, ki so se spustili v preteklem poletju na bolgarskem ozemlju, da bi izvedli sabotažna in teroristična dejanja. Boljševiške agente je moskovska vlada poslala v več skupinah in ob več prilikah na razne kraje Bolgarije. Nekateri boljševiške agente je izkrcala sovjetska podmornica ob obali Črnega morja. Skupne je policija z oddelki bolgarskih čet in s sodelovanjem kmečkega prebivalstva obkolila. Nekaj sovjetskih agentov je bilo ubitih v spopadu drugi so bili ujeti. Razprava se vrši proti emisarijem iz Moskve, ki so bili aretirani in proti nekaterim bolgarskim pajdašem in zaščitnikom.

Bitka za Birmanijo in Javo

Japonci prodirajo v obeh smereh in vedno bolj ogražajo angleške pomorske zveze — Bojazen pred napadom na Indijo

Zeneva, 21. febr. s. Bitka za Birmanijo je stopila v odločilno fazo in v kratkem se bodo pokazali njeni rezultati. Po vesteh londonskega dopisnika lista »La Suisse« se Angleži boje, da se bodo Japonci poslužili v Birmaniji enakega manevra, ki jim je omogočil zmago na Malaji in so zelo v skrbeh zaradi ravnodušnega zadržanja birmanskega prebivalstva do anglokitajskih čet. V Londonu so bili globoko prepričani, da bodo azijski narodi sodelovali v vojni v prid Angliji. Razočaranje je bilo zelo hudo, zlasti potem, ko je »Times« objavil dopis iz Batavije, s katerim je očitno popolno brezbrzižnost Azijcev glede anglojaponskega konflikta. Ta članek v »Times« je imel v Angliji in Avstraliji in na Javi velike posledice. V Londonu smatrajo, da je položaj na Javi izredno kritičen. Pristopni angleški krogi se zavedajo, da sta Birmanija in Java strateške važnosti, kajti pot preko Nizozemske Indije je zvezni obroč med Ameriko, Avstralijo in Indijskim oceanom, kakor je Birmanija prehodna točka za dobave zveznikov Kitajski.

Možnost japonskega napada na Indijo

Bangkok, 21. febr. s. Glavni poveljnik oboroženih sil v Indiji je izjavil državnemu svetu:

Moramo računati z možnostjo japonskega napada na Indijo. Naše izgube so velike in položaj je resen. Moramo se pripraviti na napade na Indijo in na bombardiranje naših sil. Možno je, da bomo morali biti kos tudi kakemu izkrcanju.

Singhaj, 21. febr. s. V tukajšnjih krogih komentirajo izjave generala Canekajski glede opustitve birmanske oskrbovalne poti ki bo nadomeščena z novo oskrbovalno potjo preko Indije, in pravijo, da vodi kitajski general politiko vojske, ki se mu je zdelo grozljivo prekislje, da ga ni mogel jesti.

Japonske ladje v Bengalskem zalivu

Saygon, 21. febr. s. Zastopnik angleškega poveljništva v Indiji je izjavil, kakor se doznava iz Delhija:

Nikomur ni tajnost, da japonske bojne ladje že operirajo v Bengalskem zalivu. Poudaril je, kako hude posledice lahko imajo japonske zmage na Pacifiku za Indijo in je dodal, da bo ves Indijski Ocean pod japonsko nevarnostjo, ko bo Birmanija v japonskih rokah. Zaključil je, da je pričakovati težkih ur.

Bombe na Mandalay

Z nekega japonskega oporišča v Birmaniji, 21. febr. s. Prvič od pričetka vojne so se pojavila japonska bojna letala nad Mandalayem in so mesto bombardirala ter hudo poškodovale vojaške naprave mesta.

V Avstraliji

Rim, 21. febr. s. Po poročilu angleške poluradne agencije sta dva letalska japonska napada na Port Darwin naredila ogromen vtis v avstralskem javnem mnenju, kjer pripisujejo dejstvu večjo važnost kot vsem drugim vojnim dogodkom. Avstralska vlada se je sredi ponovno sestala na tajni seji.

Rim, 21. febr. s. Po vesteh iz Cambera, ki jih je objavila angleška poluradna agencija, so bili izdani ukrepi za fuzijo avstralskega in novozelandskega letalstva.

Letalske akcije

Tokio, 21. febr. s. Japonsko letalstvo je bombardiralo razne kraje v južnih morjih in rušilo nizozemska oporišča Falkland, Ende na otoku Flores, otoke Tobor, Aru in Timor.

Tokio, 21. febr. s. Japonski glavni stan poroča, da so letala japonske vojske z velikim uspehom napadla letališče Buitensort južno od Batavije. Sestreljeni ali na tleh uničenih je bilo 27 ameriških in nizozemskih letal.

Na Filipinih

Z nekega japonskega oporišča na Filipinih, 21. febr. s. Velika skupina letal japonske vojske je napadla predvčerajšnjim polotoku Batang in odvrgla tone bomb na sovražne postojanke in na vojaške objekte ter na trdnjavo Mariveles na skrajnem jugu polotoka. Zelo visoki stebri dima so se dvignili s področja džungla in opaziti je bilo veliko zmedo med sovražnimi četami.

Uspeh japonskih padalcev

Tokio, 21. febr. s. Agencija Domei doznava, da so japonski padalci, ki so pristali pri Palembangu, popolnoma zasedli petrolejske čistilnice zapadno od Palembanga in so vzpostavili zvezo s padalci, ki so se spustili na letališče v Palembangu.

Ujetniki in plen v Singapuru

Tokio, 21. febr. s. List »Asahi« doznava iz Shonana (Singapur), da se je število ujetih angleških vojakov dvignilo na 32 tisoč, Indijcev pa na 35.000. Med vojnimi potrebščinami, ki se bodo lahko takoj uporabile, je 40 poljskih topov, 50 protiletalskih topov, 50 protiletalskih strojnica in nad 500 motornih vozil.

Izkrcanje na Bali

Rim, 21. febr. s. Angleška poluradna agencija poroča iz Batavije, da se uradno poroča da se Japonci skušajo izkrcavati na otoku Bali.

Kanadska korveta potopljena

Lizbona, 21. febr. s. Kanadska vlada poroča izgubo kanadske korvete »Spikenard« od 60 mož posadke, so se rešili samo 3. Izgubo ladje, ki je plula v konvoju, pripisuje kanadska vlada sovražni akciji.

Položaj na Kitajskem

Nanking, 21. febr. s. Poročilo japonskega ekspedicijskega zbora na Kitajskem opozarja na lažne vesti čungkinške propagande, po katerih naj bi zavezniške vojaške operacije znatno napredovale. V poročilu se izjavlja, da je druga faza japonske kampanje očistevanja preostalih komunističnih sil v pokrajini Šansi odlično uspešna, dočim se operacije v pokrajini Šantung proti silam generala Jusuehčunga nadaljujejo s polnim uspehom. Japonske sile, ki operirajo vzdolž reke Kwo v severnem Kjangsiu, so popolnoma uničile defenzivne črte generala Kachukuosa in zasedle mesto Chisti in Kvojang. Tudi vojna v osrednji Kitajski se je končala s popolnim uspehom in se je pričela zdaj njena tretja faza. V vsej dolni pod Jangcejem je zavlada mir in red. Znak žele po miru med kitajskim prebivalstvom je med drugim tudi nedavna predaja 63. divizije vojske generala Dehunga Kinga v odseku Chientana.

Operacije na Timorju

Izjava japonske vlade glede stališča do Portugalske na Daljnem vzhodu

Tokio, 21. febr. s. Obveščevalni urad vlade je objavil sledeče izjave glede japonskih operacij na otoku Timorju:

Dne 17. decembra lani so angleške in nizozemske čete kljub protestom portugalskega generalnega guvernerja vtrle v portugalski predel Timorja in so to ozemlje zasedle. Od tedaj so bila pogajanja med Anglijo in Portugalsko za umik čet. Portugalska vlada si je prizadevala zboljšati položaj, ki je ostal doslej nespremenjen. Z napredovanjem japonskih operacij v nizozemskem delu Timorja so bile japonske sile prisiljene v svojo lastno obrambo izgnati angleške in nizozemske čete iz portugalskega dela Timorja. Japonska vlada se popolnoma zaveda položaja Portugalske, ki je bila v veliki zadregi zaradi dejanj Anglije in Nizozemske, ki sta izigravali mednarodno pravo. Vlada izjavlja, da je pripravljena zagotoviti omejeno integriteto portugalskega predela Timorja in bo umaknila japonske sile s tega področja, ko bo dosežen cilj, ki ga zasleduje v svojo lastno obrambo in to dokler se bo Portugalska nevrtralno zadržala glede Japonske, ki nima namena izvajati karšnegakoli pritiska na Portugalsko.

Uspeh napada na Port Darwin

Tokio, 21. febr. s. Cesarjev glavni stan je objavil včeraj ob 16.30 japonskega časa poročilo z naznanilo, da je japonsko letalstvo v teku prvega napada na Port Darwin dne 12. t. m. potopilo eno avstralsko pomožno križarko s 6000 tonami, 2 rušila in eno torpedovko, 9 transportnih letal pa je bilo hudo poškodovanih kakor tudi ena torpedovka in en rušilec. Uničenih ali sestreljenih je bilo na tleh 27 avstralskih letal. Japonska letala so uničila ali požgala 3 hangarje, 2 vojašnice in druge vojaške objekte, med njimi mornariško poveljništvo, pomole in vladne urade. Japonska letala so se z največjo skrbjo ogrija bombardiranj bolnišnice ladje, ki je bila zasidrana v pristanišču. Dve japonski letali se nista vrnila na oporišča.

Spremembe v angleškem vojnem kabinetu

Stockholm, 21. febr. s. Londonski dopisnik »Aften Bladet« poudarja v pregledu iz sodb angleškega tiska o spremembah v Churchillovi vladi, da angleški bevirski listi in zlasti filoruski listi zmagoslavno pišejo o vstopu Crippsa v vlado. Listi podčrtavajo, da je Crippsovo imenovanje znak, da se izvaja tesnejše sodelovanje s Sovjeti. »News Chronicle« piše, da je s tem imenovanjem dano zadoščenje ruski zavezni.

Zeneva, 21. febr. s. V nevtralnih ženevskih krogih menijo, da je najvažnejše dejstvo v spremembah v Churchillovi vojni vladi vstop Stafforda Crippsa, ki je zaupnik Kremlja, v ta organizem. Obstaja vtis, da bodo angleško-ruski odnosi postali vedno bolj intimni, kar bo povzročilo težkoče, kajti vsi angleški politiki niso v tej točki skladni. Lord Beaverbrook, čigar sovraštvo do Crippsa je dobro znano, je demisioniral s iz zdravstvenih razlogov, ter je odpotoval v Ameriko, kjer mu je bilo prepuščeno neka uradna misija, ki pa je preteveza, katera omogoča angleški vladi rešiti situacijo.

Presekret v švicarskem javnem mnenju

Monakovo, 20. febr. s. »Münchner Neueste Nachrichten« opozarja v poročilu iz Curia, da je razvoj vojnih dogodkov v Švici v veliki meri spremenil nazore in stališče javnosti. Po mnogih vesteh o sovjetskih zmagah, ki so se izkazale za izmišljene, po padcu Singapura, po napovedanem uničenju Rommlerovih sil, ki se je spreminilo v nov »slajni« umik Angležev, se opaža v Švici močna reakcija, ki je zelo podobna razpoloženju, kakršnega je bilo mogoče ugotoviti v razslu Francije. V širokih ljudskih krogih se opaža mnogo bolj objektivna presoja poteka vojne kakor doslej in sečujejo prav ostre kritike na račun Velike Britanije. Kakor že ob drugih prilikah je švicarski narod tudi sedaj spoznal, da je bil prevaran z brezvestno propagando, toda list zaključuje, da bo le bodočnost pokazala, ali je sedanje duševno stanje v Švici le začasen pojav ali izraz trajne preusmeritve.

Dve obsodbi vojnega sodišča

Razprava z dne 11. februarja 1942-XX.
V imenu Nj. Vel. Viktorja Emanuela III., po milosti božji in volji naroda Kralja Italije in Albanije, Cesarja Etiopije!
Vojaško vojno sodišče II. armije, oddelek v Ljubljani, je izrekel naslednjo

sodbo

v zadevi proti:
Martinsček Mirku, neznanih staršev, 21 let, rojenem v Višnji gori in bivajočem v Kanizasič,
Simec Milanu, pok. Josipa, 31 let, rojenem v Črnomlju in tamkaj bivajočem,
Korovec Francu, očeta Josipa, 19 let, rojenem in prebivajočem v Luki,
Jerman Leopoldu, očeta Ivana, 29 let, rojenem in prebivajočem v Tuvesu,
Frice Pavlu, pok. Petra, 48 let, rojenem in prebivajočem v Dolenji Podgori,
Vajdetič Ivanu, pok. Marka, 43 let, rojenem in prebivajočem v Dolenji Podgori,
Malaric Antnu, očeta Franceta, 28 let, rojenem in prebivajočem v Črnomlju,
Vračaj Antonu, pok. Josipa, 19 let, rojenem in prebivajočem v Črnomlju,
Fabjan Veku, očeta Alojzja, 21 let, rojenem in prebivajočem v Črnomlju,
Marič Jožetu, pok. Petra, 45 let, rojenem v Višici, prebivajočem v Črnomlju,
Muhli Ivanu, pok. Jurija, 25 let, rojenem v Brezniku,
Adam Francetu, pok. Matije, 38 let, rojenem in prebivajočem v Jerneji vasi,
Deržaj Jožetu, pok. Matije, 49 let, rojenem in prebivajočem v Jerneji vasi,
Brunskole Leopoldu, pok. Franceta, 19 let, rojenem v Kotu,
Nampelj Maksu, očeta Antona, 26 let, rojenem in prebivajočem v Semicu,
Jurajevič Viktorju, pok. Martina, 29 let, iz Stili,
Drobnik Alojzju, očeta Franceta, 31 let, iz Zaine,
Kovačič Milanu, očeta Martina, 32 let, iz Gradca,
Kump Alojzu, očeta Josipa, 25 let, iz Obha.

Obtožbeni:

Martinsček, Simec in Jerman, a) sodelovanje v oboroženih tolpi v smislu čl. 16. proglasa z dne 3. X. 1941, ker so bili člani oborožene tolpe z namenom, da bi izvršili zločine proti varnosti in osebnosti države;
b) subverzivnega združenja v smislu čl. 4. proglasa z dne 3. X. 1941, ker je pripadal subverzivni organizaciji, naperjeni proti političnim in socialnim ustanovam v državi;
c) Martinsček in Simec pa razen tega prepovedane posesti orožja, streliva in vojnih orodij v smislu čl. 2. proglasa z dne 24. X. 1941, ker sta protizakonito hranila in nosila izven svojega stanovanja strelno orožje, strelivo in vojno orodje.
Vsi ostali pa sodelovanja v smislu čl. 17. proglasa z dne 3. X. 1941, ker so podpirali člane neke tolpe, dajajoč jim hrano, stanovanje in oblačilne predmete.
Vsi ti zločini so bili ugotovljeni na ozemlju Črnomlja v novembru 1941.

Omisli, iz teh razlogov:

Uporabljajoč čl. 483-488. zakonika o kazenskem postopku, izreka krivice:
Martinsček Mirko samo zločina udeležbe pri oboroženih tolpi v smislu čl. 16. proglasa z dne 3. X. 1941. za dejanja pod a) in c) obtožnice, ki se v tem smislu spreminja.
Simec Milana za zločine pod a) in c).
Jerman Leopolda za zločin v smislu čl. 17. proglasa z dne 3. X. 1941 za dejanja pod a), s čimer se tako spreminja obtožnica.
Malaric Anton, Fabjan Veka, Adam Franceta, Jurajevič Viktorja, Drobnik Alojza, Kovačič Milana in Kump Alojza za pripisane jim zločine in obsoja.

Martinsček Mirka in Simec Milana v dosmrtno ječo z vsemi zakonitimi posledicami.
Jerman Leopolda, Malaric Antona, Adam Franceta, Jurajevič Viktorja, Drobnik Alojza, Kovačič Milana in Kump Alojza, vsakega na 3 leta strogega zapora.
Fabjan Veka pa na 2 leti strogega zapora, vse skupaj na skupno povračilo pravnih stroškov in vsakega tudi na stroške preventivnega zapora.
Odreja, da se ta sodba enkrat objavi v izveščku v listih »Il Piccolo« iz Trieste in »Jutru« v Ljubljani in sicer na stroške obsojenih Martinsčka Mirka in Simeca Milana.

Oprošča Martinsčka Mirka, Simeca Milana in Jermana Leopolda obtožbe o subverzivnem združenju pod b) obtožnice zaradi pomanjkanja dokazov.
Oprošča nadalje Korovec Francu obtožbo pod a) in c) obtožnice, ker gre za osebo, ki ni kaznivna v smislu čl. 309. kazenskega zakonika, ter obtožbo pod b) obtožnice, ker ni izvršil dejanja.

Oprošča končno Frice Pavla, Vajdetič Ivana, Vračaj Antona, Marič Jožeta, Brunskole Leopolda in Nampelja Maksu pripisane jim obtožbe zaradi pomanjkanja dokazov.
Ljubljana, 11. februarja 1942-XX.

Sledijo podpisi.

Razprava z dne 11. svečana 1942.

V imenu Nj. Velicanstva Viktorja Emanuela III., po milosti božji in volji naroda Kralja Italije in Albanije, Cesarja Abesinije.
Vojno sodišče II. armije, odsek Ljubljana, je izrekel naslednjo sodbo v zadevi proti Cerkveniku Josipu, sinu Rudolfa in Josipine Grandič, rojenemu v št. Vidu pri Ljubljani 4. IV. 1922, čebulju Silviju, pokojnega Janeza in Jere Škerle, rojenemu 29. XII. 1920 v Mali vasi pri Ježici, in Kotarju Josipu, pok. Josipa in pok. Marije Pancer, rojenemu na Primorskem 28. XI. 1897.

Imenovani so obtoženi:

1. Zločina, ki se kaznuje po čl. 16. narebje Ducevega z dne 3. X. 1941, ker so v nedoločeni dobi od oktobra do 26. decembra lanskega leta sodelovali pri oboroženih četih, ki je delovala v okolici Primorskega in so imeli nalogo, naj omenjeni čet preskrbe potrebna živila za preskrbo svojih tovaršev. Zločin je bil ugotovljen v Primorskem 26. XII. 1941.

2. Istega zločina, da so bili v nedoločeni dobi od oktobra do 26. decembra lanskega leta člani omenjene oborožene čete z namenom, izvršiti zločin napada na člane Oborožene Sile. Ta zločin je bil ugotovljen na Primorskem 26. XII. 1941.

3. Zločina, ki se kaznuje po čl. 17. Ducevega odloka z dne 3. X. 1941, ker so dne 26. decembra 1941 na Primorskem dobavili Gaberniku Josipu 10 kilogramov koruzne moke, ki naj bi služila za preživljanje oborožene čete, ki se je nahajala v bližini omenjenega kraja.

Omisli, iz razlogov
Na temelju čl. 483. 488. kazenskega zakonika proglasa sodišče čebulja Silvija za krivice omenjenega zločina ter ga obsoja v dosmrtno ječo z vsemi zakonitimi posledicami in plačilo razpravnih stroškov in preiskovalnega zapora; oprošča pa Cerkvenika Josipa in Kotarja Josipa obtožbe zaradi nedostotka dokazov. Sodišče odreja, da se pričujoča sodba v izveščku po enkrat objavi v tisknem »Piccolo« in v Ljubljanskem »Jutru« na stroške obsojenega.
Ljubljana, 11. svečana 1942-XX.
Zig vojaškega sodišča.

Podpisi

evidenčnimi številkami 19.001 do 19.500, v ponedeljek pridejo na vrsto koleša z evidenčnimi številkami 19.501 do 20.000, v torek 24. t. m. številke 187.001 do 187.500, v sredo 25. t. m. št. 187.501 do 188.000, v četrtek 26. t. m. št. 188.001 do 188.500, v petek 27. t. m. številke 188.501 do 189.000, v soboto 28. t. m. 189.001 do 189.500, v ponedeljek 29. marca številke 189.501 do 190.000, v torek 3. marca št. 190.001 do 190.500, v sredo 4. marca št. 190.501 do 191.000, v četrtek 5. marca 191.001 do 191.500, v petek 6. marca št. 191.501 do 192.000, v soboto 7. marca št. 192.001 do 192.500, v ponedeljek 9. marca

št. 192.501 do 193.000, v torek 10. marca 193.001 do 193.500, v sredo 11. marca št. 193.501 do 194.000, v torek 13. marca št. 194.001 do 194.500, v soboto 14. marca št. 230.001 do 230.500, v ponedeljek 16. marca št. 230.501 do 231.000, v torek 17. marca št. 231.001 do 231.500, v sredo 18. marca 231.501 do 232.000, v petek 20. marca št. 232.001 do 232.500, v soboto 21. marca 232.501 do 233.000, v ponedeljek 23. marca št. 233.001 do 233.500, v torek 24. marca št. 233.501 do 234.000, v četrtek 26. marca 234.001 do 234.500 in v petek 27. marca št. 234.501 do 235.000.

Franc Virant, trgovina z lesom brez lesa

Obtoženec je imel več uspehov s krajo vojaških konj
Pokoril se bo 15 mesecev

Ljubljana, 21. februarja
Pred senatom treh sodnikov, ki mu je predsedoval s. o. s. dr. Julij Felahér, se je v petek zagovarjal 22letni brezposelni nekovski pomočnik Franc Virant, po rodu z Blok. Obtožnica, ki jo je zastopal državni tožilec dr. Lučovnik, ga je bremenila z dolgim vrsto prestopov in zločinov, v enem primeru je bilo kaznivo dejanje izvršeno v družbi z drugim obtoženem posestnikom v sponi M. Z. Obtoženca je zagovarjal ex officio odvetnik dr. Marjan Zajec.

Franc Virant se je rodil v družini s številnim naraščanjem. Še sedaj živi osem bratov in sestra, ki se pa pošteno trudijo za svoj vsakdanji kruh. Mati, ki ji je mož umrl, ko so bili vsi otroci še neposkrbljeni, je morala založiti vse svoje sile, da jih je prereditelj in spravila počasi k samostojnemu zaslužku. Kakor je sama izpovedala, se ji je pri vseh ostalih posrešlo z dobrim uspehom, je Franc je že kmalu hodil svoja pota. Morda je nato vplivala tudi njegova bolezen, že v zgodnji mladosti je zbolel na pljučih, še kot otroka so ga zalotili pri manjših tatvinah, pri čemer je značilno, da je to kar je enemu vzel, rad drugemu podaril. Ko je ob neki priložnosti izmaknil večjo količino suhe robe, je bil prvič posvarjen od sodišča. Kasneje pa je bil kaznovan za neko drugo dejanje z manjšo denarno kaznijo, in še to pogojno. Tako se je v petek prav za prav prvič zagovarjal zaradi večje kopice kaznivih dejanj in že od vsega začetka je kazalo zanj slabo.

Državni tožilec je predlagal kar tri obtožnice v njegovo škodo. S prvo ga je dožil, da je izlajajoč se za Franceta Zakrjaka sklenil z Jožetom Medenom na Rakovcu pogodbo o prodaji 1000 kubičnih čevljev tramov. Kupec mu je na račun kupnine odštél 500 din, za nadaljnja plačila pa sta se pogodila tako, da bo prejel denar, ko bo dobavil les. Franc je kmalu zatem navedel posrednikovega sina M. Z., ki je imel napredaj večjo količino tramov, da je les prepeljal v Medenovo skladišče. Ob tej priložnosti je Franc zahteval od Medenove žene, češ, ker je že pripeljal prvo količino lesa, 6000 lir. K sreči pa žena ni imela pri rokah več kakor 2000 lir, ki mu jih je izročila. Podobno kupčijo je hotel skleniti tudi s Francetom Zagarjem. Tudi temu se je izdajal za Franceta Zakrjaka in zmenila sta se za dobavo 60 do 70 kubičnih metrov jelovih kriljev. Franc pa se je pri tem prenegiral, ko je takoj zahteval 3000 lir na račun kupnine. Ker je Zagar sumil, da sploh nima lesa, jih pa ni dobil. Tretjeto je podobno zadevo poskušal zpegljati v Begunjah z Antonom Cimpermanom. Tudi z njim se je zmenil za dobavo 60 do 70 kubičnih metrov tramov in zahteval 3000 lir predjuma. Franc je Cimpermana peljal celo v gozd, kjer mu je pokazal

zaj neko skladišče tramov. Ko pa je Cimperman hotel trame označiti s svojim žigom, je nenadoma opazil, da so že žigosani. S tem je seveda poskus prevare bil odkrit, čeprav se je Franc pred Cimpermanom sveto razburjal, kdo da se je z njim poigral in mu žigosal njegovo tramovje. V zvezi s temi prestopki pa je bil Franc obtožen tudi zločina napravljajanja lažnih listin, ker je podpisal kupne pogodbe v imenu druge osebe. Ista obtožnica ga je končno bremenila še tatvine ko lesa vrednega 600 lir.

Z drugo obtožnico mu je državni tožilec očital, da je konec aprila lani v zavrtu v družbi z Alojzijem Intiharjem kot sotorilec odvezl Jožetu Baragi konj vredno 8000 din in s tem zagrešil prestopek tatvine. Franc je omenjeno kobilo odgnal na Bloško polico, kjer jo je prodal nekemu tihotapecu za 2000 din. Intiharju je dal za nagrado 400 dinarjev. Končno je tretja obtožnica dožila Franceta tudi obdelovanja pri podobni tatvini vojaškega konja na škodo posestnika Štruklja v Uzmarih. Pri tej tatvini sta pa sodelovala Zgonc in Purkhar, obsojena že pred novomeškim sodiščem.

Na petkovi razpravi je Virant večino naštetih deliktov brez kakršnih koli izgovorov priznal. Glede koleša pa je trdil, da ga ni ukradel, pač pa kupil od nekega neznanca. Prav tako je zanikal, da bi bil sodeloval pri tatvini konja na škodo posestnika Štruklja. Pravi, da sta mu Zgonc in Purkhar povedala, da imata napredaj vojaškega konja, on jima pa je obljubil samo priskrbeti kupca.

Drugoobtoženi M. Z. pa je zatrjeval, da ni kriv, ker je les izročil Medenu Virantu prodal in mu je slednji odštél v ta namen 1048 lir. O namenu prevare, da ni nič vedel.

Po skoraj polurnem posvetovanju je predsednični senat razglasil sodbo, s katero je senat Francu Virantu spoznal za krivice vseh v obtožnici naštetih dejanj, le glede koleša je bil mnenja, da Franc ni zagrešil tatvine, temveč je, da je kupil konja, za katerega je moral vedeti, da je sumljivega izvora. Upoštevač vse okoliščine in obtežilne okoliščine so mu sodniki prisodili za tatvino konja pri Baragi 8 mesecev, za prevaro Medena 4 mesece in 50 lir denarne kazni, za poskus prevare pri Zagarju 3 mesece in 50 lir denarne kazni, za poskus prevare pri Cimpermanu dva meseca in 50 lir denarne kazni, za nakup koleša sumljivega izvora 20 dni zapora in za nagovarjanje k tatvini konja na škodo posestnika Štruklja šest mesecev zapora. Po dobah kazenskega zakonika je bil Franc Virant obsojen na enotno kazeno 15 mesecev strogega zapora in 100 lir denarne kazni. Drugo obtoženo M. Z. pa je bil oproščen.

Silvin Sardenko umrl

Ljubljana, 21. februarja
Našo kulturno javnost je zadel huda nesreča. Umrl je eden najbolj znanih slovenskih pesnikov, znan predvsem pod psevdonimom Silvin Sardenko. Njegovo pravo ime je Alojzij Merhar.

Silvin Sardenko se je rodil 15. jun. 1878 na Ježici pri Ljubljani. Gimnazijo in semenišče je končal v Ljubljani, potem je pa študiral v Rimu rimsko in cerkveno pravo in leta 1906 doktoriral. Kot kaplan je služboval v mnogih slovenskih krajih, v Ljubljani je postal stolni vikar. Del časa je služboval tudi kot katehet na ljubljanski II. gimnaziji in ženskem učiteljskiu. Leta 1924 je postal ljubljanski stolni kanonik. Kot pesnik se je Merhar začel udeleževati leta 1899. Njegovi prispevki so izhajali v »Domu in svetu« in »Angeljčku« in v »Vrtcu«. Sodeloval je tudi pri »Pomladnih glasovih«. V »Domu in svetu« se je kmalu uveljavil kot glavni pesnik sodelavce. Izšla je cela vrsta njegovih pesniških del. Silvin Sardenko je bil tudi urednik »Doma in sveta« in »Bogoljubja«. Bil je znan dobro tudi kot spreten organizator verskih društev.

Poklicni šoferji so se organizirali

Ljubljana, 21. februarja
Ze v oktobru 1941 smo poklicni šoferji uvideli potrebo po enotnem zastopanju svojih interesov ter smo ustanovili v ta namen Skupino šoferjev pri Pokrajinski delavski zvezi, ki se je osnovala po združitvi prejšnje zveze šoferjev in šoferskega društva »Volan« ter se sedaj vodi kot enotno, strogo stanovsko društvo le v korist in zaščito šoferskega stanu.

Skupina šoferjev je politično in versko neodvisna in delujejo kakor poprej Zveza in »Volan« popolnoma avtonomno za zboljšanje socialnega in gnetnega položaja poklicnih šoferjev. V ta namen je skupina vložila na Pokrajinsko delavsko zvezo predlog za uredbo, ki naj reši socialna in stanovska vprašanja poklicnih šoferjev. Pokrajinska delavska zveza je to uredbo predložila Visokemu komisarijatu v rešitev in sklicanje posebne ankete delodajalcev in delojemalcev, ki naj o vsem razpravlja, zlasti o delovnem času, ki naj traja 200 ur mesečno, odškodnina za nadure, odpovednih rokih, pokojninskem zavarovanju pri Pokojninskem zavodu in sl. in sl.

V skupini šoferjev je predvidena tudi ureditev podpovr v primeru bolezn. smrti in nezgode. Uvedene so tudi posebne legitimacije, ki predstavljajo važen dokument, zlasti pri posredovanju dela.

rane v Ljubljani: komorni orkester pod vodstvom Karla Rupla ob sodelovanju sopranistke Valerieje Heybalove. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Pesmi in melodije. 20: Napoved časa — poročila v italijanščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Simfonični vokalni koncert pod vodstvom E. D. Vecchia. 21.40: Predavanje v slovenščini. 22: Malj orkester pod vodstvom Bojana Adamiča. 22.30: Simfonična glasba. 22.45: Poročila v italijanščini.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 21. febr.: Eleonora; Irena, Feliks
Jutri: Nedelja, 22. febr.: Petrov stol v Antiohiji

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Mali planinec
Kino Sloga: Rečete rože
Kino Union: Rigoleto
Veseli teater: ob 18.30 v Delavski zbornici
Umetnostna razstava bratov Vidu Šev v galeriji Obersnel na Gosposvetški cesti, odprta od 9. do 12. in od 14. do 18.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kinematografi: nespremenjeno
Veseli teater ob 14.30, 16.30 in 18.30 v Delavski zbornici
Občni zbor Društva železniških uradnikov ob 14.30 v prostorih »Sloga«
Danes in jutri: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, in Nada Komotar, Vič - rTžaška cesta.
Mestno dežurno zdrav. službo bo opravljala od sobote ob 20. do ponedeljka do 8. zjutraj dr. Ivan Logar, Cesta 29. oktobra št. 7, telefon št. 41-52.

Sportni pregled

Pomembni sklepi Italijanske nogometne zveze

V sredo se je v Rimu sestel direktorij Italijanske nogometne zveze, ki je med drugim razpravljal in napravil nekaj važnih sklepov. Tako je bila določena mednarodna nogometna tekma s Španijo za 19. aprila. Igrala se bo v Milanu. Za tekmo z Madžarsko je bilo izbrano igrišče v Torinu. Tekma bo 5. aprila. Moštvi bodo sestavljali igralci rojeni po letu 1920.

Glede tekme s Hrvaščino, ki bi se morala odigrati v Italiji, še ni sklenjeno nič dokončnega. Italijanska nogometna zveza želi, da bi bilo sklenjeno ob tej priliki odigranje tudi juniorske mednarodne tekme. V tem primeru bi bila juniorska tekma 19. marca, 12. aprila pa tekma glavnih moštev obeh držav. Če bi se ne bilo mogoče sporazumeti s Hrvaščino za juniorsko tekmo, bo tekma glavnih moštev ali 19. marca ali 12. aprila na igrišču, ki bo naknadno določeno. V zvezi s prvenstvenim tekmovanjem je tehnični odbor sklenil, da naj se odložena tekma med Brescio in Vicenzo odigra 26. t. m. Zaradi nedostojnega obnašanja gledalcev je bila Bologna kaznovana z 2000 lirami, Juventus s 500, Napoli s 500 in Pescara s 300 lirami kazni. Zaradi neprimernega obnašanja igralcev sta bila Juventus in Fiorentina kaznovana vsak po 2000 lir kazni.

Bogat spored Nemške lahkoatletске zveze

Nemška lahkoatletska zveza je določila naslednji spored za tekoče leto:

20. in 21. junija: prvenstvo juniorjev.
27. in 28. junija: dvoboj Nemčija-Rumunija.
4. in 5. julija: troboj Mažarska-Italija-Nemčija v Italiji.
1. in 2. avgusta: troboj Mažarska-Italija-Nemčija v Monakovem.
1. in 2. avgusta: dvoboj Nemčija-Danska v Hamburgu.
23. avgusta: maratonsko prvenstvo v Berlinu.
29. in 30. avgusta: troboj Nemčija-Finska-Svedska v Berlinu.
6. septembra: dvoboj v hoji Nemčija-Svedska na Švedskem.

Naše gledališče

Drama

Sobota, 21. febr.: ob 17.30: Zaljubljena žena. Premiera. Red Premierski.
Nedelja, 22. febr.: ob 14: Sneguljčica. Mladinska predstava. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol. Ob 17.30: Človek, ki je videl smrt. Izven.

Ponedeljek, 23. febr.: zaprto.
Tridejanska komedija sodobnega italijanskega dramatika Giovannija Cenata »Zaljubljena žena« je igra o zakonskem trikotniku: žena, mož, ljubica. Obe zaljubljeni ženi se borita za ljubezen moža, ki nedolžno koleba med obema. Igra je posrečena slika iz današnje družbe ter predstavlja življenjsko komedijo zelo umerjene, mestoma povsem resnega značaja. Njen cilj je, da pokaže, kako rešujejo sodobne čustvene in pametne žene zakonske krize. Igrali bodo: Severjeva, Nakrst, V. Juvanov, Gregorin, Nablocka, Peček, Brezgar, J. Boltarjeva in Orel. Režiser prof. Sest. Inscenator inž. Franz.

Nedelja v Drami. Očarljivi bajni svet, ki ga otroci tako ljubijo, je prikazan v ljubki mladinski igri »Sneguljčica«, v stihih Pavla Golie. Poleg nesrečne, preganjanje Sneguljčice in sedmih škrtarov prav posebno ugažata mladini zabavna razbojnika Frice in Frace. Lepi kraljevič, hudobna kraljica in lovec, dvorni maršal in dvorjani nastopajo v dejanju, v katerem ima mladinska domišljija priložnost, da se razvije. Naslovno vlogo bo igrala Levarjeva.

Opera
Sobota, 21. febr.: ob 17. uri: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven.
Nedelja, 22. febr.: ob 15: Aida. Izven.
Ponedeljek, 23. febr.: zaprto.
Prva letošnja uprizoritev Benečeve opere »Sveti Anton« vseh zaljubljenih patronov bo prvič ob 17. uri izven abonmaja. Peli bodo: Zupan - župana Matijca, Barbičeva - njegova hčer Lenka, Japljiva - Helo Fieldova, milijonarka iz Kanade, B. Sainc - tenorja Tina Klementa, Janko - poročnik Pavla Tomca, Poličeva - Marušo, J. Rus - občinskega stražnika in Simontič - citizenskega primaša. Dirigent S. Montifi, koreograf inž. Golovin.

Pomožni zbor in statisti, ki so sodelovali pri uprizoritvi Verdijeve opere »Aida« naj se zanesljivo zglase v soboto ob 9. v Operi.

Eftimiu: Človek, ki je videl smrt

Po zaslugi Jana, Cesarja in VI. Skrbniška mačan uspeh zanimive komedije

Ljubljana, 21. februarja.

Prva rumunska komedija na našem odru je pokazala, da je Eftimiu dramatik, ki zna pisati za oder in za igralce ter nudi gledalcem torej zanimiv teater. Tehnično rutinski, ustvarja položaje, ki so nenavadno učinkoviti v svoji presenetljivosti, in ume razvijati in zavijati v zmerem nova občutja, osebe pa razgaljati v čudoviti izpremenljivosti značajev.

Eftimiu pa ni naiven dramatik, ki ustvarja brezobzirno iz lastne dobe temveč se je vidno razedel po odličnih vzornikih ter je predvsem mislec, ki se je opolnil na Gojlojevem Revizoru, na Branislavu Nušićevih burkastih komedijah in še na kom. Snovno nam torej ni prinesel v bistvu nič novega. Hlebičarjev in njegov »spotepuh« sta brata, malomeščanske smešnosti, tekmovanja in prerivanja, borba za častna mesta v malenkostni službi pa so nam že dobro znane iz tolkerih komedij. Tudi tehnično vselej efektno pojavljanje iste osebe v dveh do celotno različnih vlogah in maskah je že zelo star teatralen trik, ki lahko imponira le nerazvjenemu gledalcu.

Ali Eftimiu je ustvaril iz starih materialov izvrstno novo komedijo, ki bo povsod vezala zanimanje občinstva in mikala igralce. Predvsem z neko tajinstvenostjo mistično nejasnostjo glavne osebe, »spotepuha«, z zagotovitvijo, ki se ne razjasni niti ob zaključku igre. Ali je ta »spotepuh«, ki trdi, da se piše Eliodor Pak in da je prišel v Rumunijo iz Besarabije, res bivši igralec in Slovan, ki bega po svetu, da dobro živi med ljudmi, ki jih zna tako prebrisan »zločestiti«? Ali pa je bosjak, kakršne poznamo iz Gorkovega spisa? Ali se je resno izkušal utopiti v reki ali pa le navidezno in prav vprito ribiča Filimona, najbočnejšega »voročca«? Eliodor Packa »slovenski« mislec je zelo materialističen, ko ga čutemo pripravljati, da dobi povsod zasvojen stanovanje, hrano, obleko in obutev in da zahteva zdaj kaj definitivnega: ali Aliso Filimonoovo bogato odinko za ženo ali pa — županova mesto. Da se mu Filimon končno odkupi z 20.000 lei zato, ker ga je rešil smrti je grotesknost, ki presega vsako verjetnost in res zahaja v — mistiko! In da spoli s preoblačenjem prevare vse ljudi, celo bistrega gospoda mag. Obar. Leona, da končno ne vedo, ali imajo opraviti z enim človekom ali z dvema ter končno si skupaj ključijo zopet v hišo spotepuha, ki so ga pravkar vrgli skozi vrata, to so teatrske efekti, ki res niso navadni in morajo učinkovati.

Če pa trezno premislimo vse igr. vidimo, da je vse rafinirano spretno narejeno in z konstruirano, teatrosko, toda s prav mahnito verjetnostjo in skoraj brez čustvenosti, zlasti pa brez resne etičnosti. Potepuh samó laže, vara, se pretvarja, izsiljuje, igra burke in govoriči; da morda res pomore Filimonu do županstva, Leonu morda do poslanstva in Alisi do moža, ni niti socialno niti etično zaslužno delo. Ali teatrosko efektno, duhovito zgrajeno in izpeljano komedijo brez globlje veselosti smo zaradi Stupiceve odlične uprizoritve in zaradi zelo posređenih krasic glavnih treh igralcev uživali z zadovoljstvom.

Inž. arh. Bojan Stupica je zopet dokazal, da je izvrsten domislekov bogat režiser, ki izdela vsak prizor do ničnih posameznosti. Slavko Jan se je sijajno izkazal v dvojni vlogi potepuhovi; v govoric, kretanju in maski je odlično ustvaril dvojice močnih oseb in bil vseskozi na višini svoje igralske umetnosti. J. Cesar je ustvaril dobrično Filimona, častilnega slabša, s polnokrvno naravnostjo in prikupnostjo. Gabrijeljčičeva je z Raluko pokazala da neprestano raste v globljem nežnejšem podajanju ženskosti. VI. Skrbnišek pa je z Leonom ustvaril nov zanimiv značaj in žel v prepiru s Cesarjem za udarno izvajanje dialog pri premieri in prvi repizi specialen aplavz sredi predstave Okornega, tipično filistarskega Georga je dal zelo resnično Raztresen, zaljubljeno gosko Aliso pa Simičeva.

Predstava je prinesla režiserju in igralcem mnogo aplavza in cvetja.

Registracija koles

Ljubljana, 21. februarja
Urad za registracijo koles za leto 1942 za mestno področje v Ljubljani posluje v Beethovnovi ulici 7, že od 12. januarja. Predpisani formulirji za prijavo koles se dobe tam in sicer po 40 centesimov. Kolikovina za prijavo znaša 2 liri, davščina za zgradnjo in vzdrževanje kolesarskih poti pa 4 liri za vsako kolo, odnosno 6 lir za vsak trikotnik. Lastniki se pozivajo, da prijavi svoja kolesa pravočasno, kolikor tega še niso storili. Po 28. marcu bodo morali zamudniki plačati poleg navedenih pristojbin za vsak bicikel še zamudno kazensko takso 15 lir.

Kolesa se prijavljajo po evidenčnih številkah v vrstnem redu, ki se je pričel 1. rečeno 12. januarja in bo zaključen 27. marca. Danes so bila na vrsti kolesa z

Strah pred poplavami spomladi

Ljudje se boje, da bodo zaradi snega že velike preglavice — Sneg je začel počasi kopneti

Ljubljana, 21. februarja. Skrb, ki nam jih je letos nakopala zima na glavo, še ni konec. Ne le, da nam je napravil mraz veliko škodo, ki se bo pokazala šele v toplih dneh, predvsem na sadnem drevju, bomo najbrž čutili še druge neprijetne posledice letošnje hude zime. Ljudje se zlasti boje poplav spomladi, ko bo začel hitreje kopneti sneg.

V Ljubljanski kotlini je snežna odeja precej tanjša kakor na Dolenjskem in Notranjskem. S Kočevskega poročajo, da imajo celo poldrugi meter debel sneg. Na Notranjskem in Dolenjskem je sneg ležal že v prvi polovici januarja, ko je bilo v Ljubljani že kopno. Pozneje je zapadlo še več snega kakor v Ljubljani. Zato je pač razumljivo, zakaj se ljudje boje poplav.

Nevarnost poplav je pri nas tem večja, ker nastopi pogosto zelo hitro mnogo toplejše vreme. Čežer naraste toplota za 10 ali več stopinj. Med južnim vremenom navadno začne tudi še močnejše deževati in prav zaradi tega je nevarnost poplav še tem večja. Med dežjem sneg hitreje kopni in vode naglo naraščajo že zaradi samega dežja.

Pri nas poplave najbolj pogosto ogrožajo Krško polje, ožje porečje Krke in Barje. Drugeje v Ljubljanski pokrajini ni tako velika nevarnost povodnj. Upravičeno se pa boje poplav tudi prebivalci Pohorjaške doline. Gradaščica ima ob nallivih hudourniški značaj. Strugo kmalu napolnijo številni hudourniki z bližnjih hribov. Struga ima precej velik padec in voda zelo dere. Voda nanaša mnogo proda, ki ga odlaga na travnikih in njivah v nižjih legah, kjer pa tudi zelo trga bregove. Ob posebno hudih povodnjih sega voda tu in tam celo na cesto in ustavlja promet.

Tudi na Barju pride do poplav predvsem zaradi velikega dotoka vode s hribovja. Po krških hudournikih. Ljubljanka ne more tedaj dovolj hitro sprejemati vode številnih pritokov. Voda začne navadno najprej prestopati bregove ilice in ilke, ki imata začetek, odnosno največji pritok ob vnožju Krke. Poplave na Barju so najbolj pogoste spomladi, čeprav so se doslej večkrat ponavljale tudi jeseni. Sneg na

Krimu skopni navadno mnogo pozneje kakor na Barju. Včasih kopni najbolj naglo, ko se že začne spomladansko deževje in ko vode naraščajo že zaradi samega dežja.

Izkušnje in raziskovanja so pokazala, da so spomladne poplave, ko začne kopneti sneg tem nevarnejše, čim hitreje kopni sneg ob izvirih rek in čim več ga je zapadlo. Zato so v nekaterih naprednih državah začeli smotno pogozdovati pokrajine ob porečjih in izvirih rek. Če reke tečejo v začetku skozi gozdne pokrajine, so pritoki ob izviru spomladi, ko kopni sneg, slabši ter počasnejši. Merilo za presojo nevarnosti spomladanskih poplav je višina snega ob izvirih rek. Nevarnost spomladanskih poplav je mnogo zmanjšana, če že ne povsem preprečena, če so pokrajine ob izvirih rek gozdne. V gozdu sneg kopni počasneje. Tudi ob nallivih gozdnata poplavljejo in zadržijo mnogo več vode kakor nezarasla. Gozdovi so regulator, ki preprečuje mnoge slabe strani podnebja. Znanje je, da je v večjih gozdnih pokrajinah večkrat milejše podnebje, kajti gozdovi uravnavajo menjavo toplot, da se zrak ohlaja ali ogreva počasneje in da se zemlja preneha osušiti. Kakor rečeno, gozdna tla zadržujejo vlogo in ob nallivih ne priteka s strmih gozdnih pobočjih toliko vode kakor z golih gora. Gozdovi seveda tudi zadržujejo, da voda ne odplavlja rodovitne zemlje s skalnatih tal.

Pri nas so porečja še precej dobro pogozdovana. Ob izvirih rek so večji gozdovi. Preveč je pa že posekanega gozdnega drevja marsikje nad Gradaščico vzdolj Pohorjaške doline. Tam so kmetje vedno izsekavali nekoliko preveč, pač zato, ker so lahko prodajali dobra bukova drva v Ljubljano. Zato se kažejo marsikje gola rebra, kjer so bili pred desetletji še lepi gozdovi. Začeti bi bilo treba posaditi dva drevesca. Toda golčav, kjer so rasli listavci, bukve, pri nas navadno ne pogozdujejo. Zato bi pa morali vsaj razumno zekavati. Podirali naj bi zrelo drevje, tako da bi nikdar ne posekali vsega gozda, temveč bi ga le redčili. V naših gozdnih površinah marsikje, da sekajo kmetje po vrsti vse drevje, mlado in staro, tako da nastajajo

goličave, kakor bi divjal čez gozd tornado. Gozdovi so naše največje bogastvo, ki bi ga morali znati drugače ceniti: ne le po tem, kako je drag les, temveč tudi kot kapital splošnosti, ki bi se naj obrestoval tudi zanamcem. Če bomo tako brezobzirno izsekavali gozdove, bomo izgubili mnogo zemlje, kajti goličave, ki jih bodo izprlali nallivi bodo ostale nerodovna kraška »zemlja«, boljše nekoristno kamenje.

Zdaj se ni mogoče napovedovati, ali nas bodo letos prizadele zaradi visokega snega tudi poplave. Še vedno je upanje, da bo pomladno vreme nastopilo brez posebnih pretresljajev. Mnogo zavisi od tega, ali bo sneg začel kopneti zgodaj ali ne. Če bo kopnel redno že odslej in če ne bo več mnogo snežilo, poplav najbrž ne bo, kljub spomladanskim nallivom. Če bi mraz trajal še več tednov, bi snežna plast ostala debela do naglega nastopa mnogo toplejšega vremena, ko bi sneg zelo hitro kopnel. Ker so se vrstili več tednov mrzli dnevi, ko reke niso imele dotoka zaradi kopnečega snega, je voda povsod zelo upadla in začela so celo usihati nekateri studenci. Zato vode ne bodo tako hitro naraščale. Četudi začne sneg naglo kopneti že zdaj.

Letos bi smeli upati, da se bo pomlad začela bolj zgodaj. Izkušnje kažejo, da je pomlad zgodnja, če zima nastopi zgodaj. Letošnja zima je že doslej ne navadno dolga in najbrž bo dosegla rekordno število mrzlih dni. Pomislite samo, da smo imeli prvi sneg že v drugi polovici oktobra! Zelo mrzel je bil že november. Prva polovica decembra je bila skoraj preveč topla, toda ob koncu meseca je bilo že pošteno mrzlo. Januar je bil še mrzlejši kakor 1. 1929. februar je pa bil doslej le malo toplejši kakor v izredni hudi zimi pred 12. leti. Iz tega bi smeli sklepati, da bo pomladno vreme nastopilo bolj zgodaj. Zadnje dni se je že precej ogrelo in najbrž bo Matija prihodnji teden pošteno zamahnil s svojo sekuro. Sneg je že začel počasi kopneti in zato se nam ni treba posebno bati, da bo povzročil poplave. Mnogo toplejšje vreme najbrž ne bo moglo nastopiti še kakšen mesec dni, tako da bo snega lahko precej skopnelo dotlej, čeprav ne bo kopnel hitreje kakor zadnje dni.

minimalna. Rok za prijavo traja do 1. marca 1942. Skupina soboslikarskih, pejsarskih in ličarskih pomočnikov pri Pokrajinski delavski zvezi v Ljubljani.

—lj. Svojimace in surjace valjuno vladno da se udeležijo obnega zbora svoje strokovne organizacije, ki se bo vršil v nedeljo, dne 1. marca 1942 ob 10. uri dop. v Pokrajinski delavski zvezi (Delavska zbornica), Miklošičeva cesta 22, I. nadst., soba št. 3. Vabljeni!

—lj. Spored prvega koncerta našega novega komornega orkestra, ki bo v ponedeljek dne 23. t. m. ob eni uri na 7. v veliki Filharmonični dvorani, je naslednji: 1. Vivaldi: Koncert v a-molu za godala in klavir, 2. Schumann: Samospevi za sopran in klavir, poje sopranistka Valerija Heybalova, pri klavirju Bojan Adamič, 3. Škerjanc: Tri skladbe za godala, 4. Faure: Andante moderato za godala in klavir, 5. Bach: Koncert v d-molu za 2 violini s spremljevanjem godalnega orkestra Violini solo igrati Leon Feifer in Ali Dermelj. Predprodaja vstopnic v Knjižarni Glasbene Matice.

Danes ob 18.30, jutri ob 14.30, 16.30 in 18.30 ZADNJE PREDSTAVE 15. PROGRAMA VESELI TEATER

—lj. Priporočamo, da si omislite vstopnice za »Veseli teater« po možnosti že v predprodaji! Blagajna posluje v soboto od 10. do pol 13. in od 16. ure dalje, v nedeljo pa od 10. ure dopoldne neprekinjeno do večera. Samo še danes in jutri predvajamo neprekinljivo naš 15. program, ki je eden od najboljših. — Konec predstave je točno ob 20. uri, tako da vam je omogočeno ujeti še zadnji tramvaj.

Giovanni Cenzato: „Zaljubljena žena“ Nova italijanska komedija

Ljubljana, 21. februarja. Giovanni Cenzato, 50 letnik, je znan v Italiji predvsem kot pisatelj raznih knjig in gledaliških iger, ki niso našle samo upoštevanja v Italiji, temveč tudi v inozemstvu. S posebnim uspehom igrajo njegove komedije v Nemčiji in Španiji. Najpomembnejše in najbolj znano Cenzatovo delo je knjiga »Itinerari provinciali« v dveh zvezkih. V njej so zbrani razni članki, ki jih je bil priobčil v različnejših italijanskih dnevnih in ki obravnavajo blesteča opazovanja iz provincialnega življenja. Kot dramatik je napisal veliko število odskih del, med njimi: »Il sole negli occhi« in »La moglie innamorata«.

Giovanni Cenzato je doma iz Verone, kjer je bil ravnatelj veronskega lista L'Are na, sedaj živi v Milanu in je urednik lista »Corriere della Sera«.

V komediji »Zaljubljena žena«, ki jo bo uprizorila naša Drama v soboto 21. t. m., je središče vsega dogajanja, tako imenovani »zakonski trikotnik«: mož, žena in ljubica. Ta snov na gledaliških deskah ni nova. Če pogledamo nekoliko sezon nazaj, najdemo v našem sporedu dovolj primerov: »Rdeče rože«, »Partija šaha«, »Trideset sekund ljubezni«, »Severna lisica«, »Zene na Niskavuoriju« itd. In če preiščemo te primere v glavnih potezih, vidimo, da so dokaj šablonski: v večini slučajev je žena omahljivka in zakonski zvestobi in se namerava izneveriti možu (Rdeče rože, Partija šaha), ali se mu iredno izneveri (Trideset sekund ljubezni, Severna lisica). Edina izjema v teh primerih so »Zene na Niskavuoriju«, kjer je mož omahljivec.

Pri tej ugotovitvi se nam vsiljuje zaključek, da imajo moški dramatik očitno zelo slabo mnenje o moralni kvaliteti zakonskega žena, prav tako pa tudi dramatičarka Hela Vuolijok dokazuje s svojim delom baš obratno: kot zastopnica ženskega spola poje hvalo ženski ljubezni in zvestobi in oboja moške.

V tej primerjavi zavzema tridejanska komedija Giovanna Cenzata »Zaljubljena žena« izredno mesto. Ta dramatik je znal nalogo o trikotniku rešiti na nov in svež način, ki ne diši po zaprašenih gledaliških šabloni. V svoji igri je storil več kot stote navadno dramatik v pogledu dejanskega reševanja teh problemov. Ni mu bilo samo do tega, da bi pokazal konflikt in boj, ki gre med dvema za tretjega, na zabaven in odsko učinkovit način, temveč, da bi pokazal pametno rešitev zamotanega vprašanja. Zrtvoval je zunanjo učinkovitost in komiko, ki smo jo v takih komedijah vajeni, resničnost in verjetnost na ljubo. Napisal je komedijo, ki se zdi (z majhnimi kompromisi gledališču) iz sodobnega življenja prestavljena na oder. Značajni glavnih treh oseb so življenjsko resnični, brez komedijskih primesti, ki pa jih sem ter tja, a k sreči redko, prinese kot kompromis gledališki učinkovitosti, z drugimi osebami in situacijami na oder.

—lj. Vino refoško, verona, fraskati, rebulo, muškati, teran in priznana kuhinja nudi gostilna Lovšin.

—lj. Premogovi ogorki (leš) so brezplačno na razpolago v centrali ljubljanske mestne elektrarne v Slomškovi ulici. Interesent si mora oskrbeti samo prevoz.

—lj. Občni zbor društva železniških uradnikov bo 22. febr. 1942. ob 14.30 v prostorih »Sloga«. Člani vladno vabljeni.

Natečaj za občinske tajnike

Visoki Komisarjat ob razpisal natečaj za imenovanje občinskih tajnikov v občinah Ljubljanske pokrajine.

Za pripustitev k omenjenemu natečaju je potrebno obiskovati dva tečaja in položiti zadnje izpite: usposobljenostni tečaj (pet dni) za vodenje registra prebivalstva ter usposobljenostni tečaj (15 dni) za vodenje drugih poslov občinskih uradov.

Prvi tečaj se bo pričel 23. t. m. točno ob 10. uri pri Visokem komisarjatu (Sokolski dom — Trnovo, Mandeljeva ulica).

K tečaju so pripuščene tako moške kakor ženske osebe pod pogojem, da imajo maturitetno spričevalo gimnazije ali drugo enakovredno spričevalo. Prošnje za pripustitev se morajo predložiti takse prosto do 21. t. m. pri gori omenjenem naslovu.

V prošnji za pripustitev se morajo navesti osebni podatki (priimek, ime, ime očeta, starost v izpolnjenih letih, stan), šolska izobrazba, sedanja zaposlitev ali v pomanjkanju te, prejšnje službovanje, kakor tudi točen naslov.

CAR NOVEGA
Mož: Ne razumem, zakaj so tvoje prijateljce tako razdražene, če te vidi v novi obleki.
Žena: Tega moški ne razumete, to je baš čar vsega novega.

Obnovite naročnino!

DNEVNE VESTI

— Dedščine padlih vojakov so oproščene vseh taks. Kakor poročajo iz Rima, bo v kratkem uveljavljen zakon o oprostitvi vseh taks za podedovanje imetja vojakov, padlih v vojni. Oprostitev bo veljala za žene padlih in za vse sorodnike v ravni črti navzgor in navzdol in velja za sedanjo vojno, za vojno, s katero je bil ustvarjen Imperij in operacije v Španiji. Že vplačane takse bodo na prošnjo vrnjene, če bo prošnja vložena v enem letu od uveljavljenja zakona.

— Zidar, star 101 leto, v Sommacampagni, v Veronski pokrajini je te dni praznoval zidar Giuseppe Fasoli 101. obletnico rojstva. Fasoli, rojen v istem kraju ni imel lahkega življenja. Že v zgodnji mladosti je moral po svetu za delom in ga je pot zanesla celo v Ameriko. Tam mu je uspelo prihraniti si precej denarja, kasneje pa mu je prihranek v dolgi dobi brezposelnosti in drugih življenjskih udarcev skopnel in danes je gost zavetišča za starostne, onemogle. Kljub visoki starosti je dobro ohranjen, živahen in delaven. Vsako jutro prisostvuje maši v kapeli zavetišča, podnevi pa dela na njivah, ki so last zavetišča.

— Madžarske tranzitne proge preko Hrvaške. Za madžarske uvoz in izvoz preko italijanskih jadranskih pristanišč Trieste, Fiume, Pola in Rovigno d'Istria po hrvaških tranzitnih progah veljajo od začetka tekočega leta določbe madžarsko-jadranskih pomorskih tarif. Za blagovne pošiljke med madžarskimi kolodvorji na eni ter Triestom, Fiumo, Polo in Rovigno d'Istria na drugi strani preko Hrvaške veljajo določbe mednarodne pogodbe o železniškem tovarnem prometu z dne 13. novembra 1933.

— Da bo zagotovljena prehrana prebivalstva Srbije. Oblast v Srbiji so ukrenile vse potrebno, da se zagotovi v bodoče prehrana prebivalstva. V ta namen bo zlasti poskrbljeno, da bo obdelana prav vsa za pridobivanje žita in drugih poljskih pridelkov v pošteve prihajajoča zemlja. S sladkornim peso bo letos zasejano 15.000 ha polja namesto dosedanjih 4000, s solnicami 30.000 za krompir je določenih 65.000 do 70.000 namesto dosedanjih 20.000, za sočivje 60.000 ha, za sojo 6000 namesto dosedanjih 3000, za pivovarski ječmen 4000, za lan 10.000 do 15.000. To je širokopotezen načrt srbskega kmetijstva v tekočem letu. Vinogradištvo pa ostane v dosedanjih mejah. Pač bodo pa v bodoče uporabljali za vino manj grozdja in več za marmelado, peške pa za izdelovanje olja. Tudi sadni vrtni ostanejo v dosedanjih mejah, pač pa hočejo polagati večjo važnost na kakovost sadja. Vsaj živinorejci bodo morali v bodoče voditi točne knjige o svoji živini. Najmanj vsak mesec bo živina pregledana po okrajnih veterinarjih in sicer brezplačno. Glede perutnine bo vsaki kmetiji predpisano najmanj št看ilno in sicer od 10 do 60 komadov. Kmetijstvu bodo zagotovljene tudi delovne moči. Glavno načelo načrta je, da mora biti obdelan vsak kosček zemlje v Srbiji, ki se sploh da obdelati.

— Sruska policija je dobila zastavo. V sredo je imela beogradska policija lepo svečanost. General Nedić je izročil policijskemu ravnatelju Dragomirju Jovanoviću zastavo. Pred poslopiem policijskega ravnateljstva je bila postrojena četa policistov. Po svečani izročitvi zastave je bil pred generalom Nedićem v ulici kralja Milana mimohod policijske čete.

— Kmetijska statistika na Hrvaškem. V sredo 18. t. m. se je pričel v Zagrebu pod vodstvom prof. dr. Josipa Butoraca tečaj za statistiko. Njegov glavni namen je poučiti slušatelje, ki bodo poslani pozneje na kmete, kako je treba zbirati statistične podatke. Kmetijsko ministrstvo bo končno voditi zanesljive statistične podatke o kmetijstvu na Hrvaškem.

— Nova imenovanja na Hrvaškem. Za vojno hrvaške radia je bil imenovan Radovan Latković, za polkovnika ustaške milice je bil imenovan šef vojaške pisarne Poglavnika dr. Pavelića general Perčević, ki si je pridobil velike zasluge za ustaški pokret.

— Nevaren doživljaj nepredvidne potni-
ce. Brzi vlak Verona—Brescia se je v torek zjutraj tik za postajo Lonato nenadoma ustavil. Nek potnik je potegnil za zasilno zavoro, ker je na stopnišču vagona opazil žensko, ki ji ni mogel pomagati, bila pa je nevarnost, da omahne vsak trenutek med kolese. Omenjena žena, namenjena v Brescio, je na postaji v Veroni skočila na stopnice vagona, ko se je vlak že premikal. Pri tem se je tako nerodno zapletla z obleko na ročaj vrat, da jih ni mogla odpreti. Zaradi teme je ni nihče opazil, ženska pa tudi ni imela poguma, da bi bila odskočila, ker je vlak vozil že z znatno hitrostjo. Klicala je na pomoč in toliko s prosto roko po steku na oknu vrat. Povsem slučajno jo je opazil omenjeni potnik, ki je ustavil vlak. Sprevidniki so od strahu skoro onesveščeno ženo rešili iz nevarnega položaja, nato pa je vlak nadaljeval pot v Brescio.

— Pes je rešil vso družino gotove smrti. V noči na torek se je v hiši kmetovalca Alfreda Boetta zgodil dogodek, ki samo po sebi zasluži domačega psa in zahteval smrti žrtve. Boettova družina, mož, žena in trije sinovi, se je vlegla k počitku. Prej je se gospodinja obesila v sosednji sobi perilo in da se bi hitreje sušilo, je postavila na sredo sobe majhno peč, v kateri je zakurila z ogljem. Ponóci se je razvil mnogo plina, ki se je širil tudi v družinsko spalnico in omamljal speče. Pri vratih v ožadiju pa je prenočeval v sobi tudi star pes, ki je začel nenadoma, nedvomno, ker se je žival čutila slabo pod vplivom plina, lajati. To je zbudilo pozornost nekega čuvaja, ki je razbil okna in tako vse rešil gotove smrti.

Iz Ljubljane

—lj. Poledica je zelo nevarna. Poledica zahteva dan za dnem žrtve na naših cestah. Že nekajkrat smo opozarjali, kako malo skrbi nekatere lastnike, ali so hodniki pred njihovimi hišami čisti in posuti. Kako zelo nevarna so poledenela tla, se je izkazalo zopet večkrat. Pia Likar, 36-letna postrežnica iz Kosev, je šla v mesto. Na poledeneli cesti ji je spodrsnilo in padla je vznak tako močno, da si je nalomila hrbtenico v križu. Prepeljali so jo v splošno bolnico. — V bolnico so sprejeli tudi 28-letno kuharico Amalijo Makek iz Ljubljane, ki si je tako nesrečno zadrla življenje v desnico, da je potrebna mala operacija.

—lj. Umetnostna razstava v Obersnelovi galeriji jutri zaključena. Uspela umetnostna razstava bratov Draga in Nandeta Vidmarja v gornjih prostorih Obersnelove galerije na Gosposvetskí cesti, bo jutri definitivno zaključena. Razstavo mladih umetnikov je obiskalo veliko število ljubiteljev likovne umetnosti in so razstavljena dela vzbujala vidno pozornost. Ruralista Vidmarja sta nas močno približala rodni zemlji in nam jo podala takšno kakršna je. Svojevstvena je tudi njuna obdelava človeka, kot socialno bitje. Ker je razstava res vredna, da si jo ogleda vsak, ki se za likovno umetnost zanima, opozarjamo, da si jo more ogledati še danes med 9. in 12. in 14. in 18. ter jutri (v nedeljo) ves dan.

—lj. Prihodnji solistični koncert bo v petek, dne 27. t. m. ob pol 7. uri zvečer v veliki Filharmonični dvorani. Tokrat bo nastopil znameniti umetnik, virtuoz na čelo Nerio Brunelli iz Rome. Izvajal bo čelredno zanimiv za Ljubljano povsem nov koncertni spored na čelo. Na nastop znamenitega umetnika opozarjamo. Predprodaja vstopnic v Knjižarni Glasbene Matice od ponedeljka 23. t. m. dalje.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF
Predstave ob delavnikih ob 16. in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

KINO MATICA • TELEFON 22-41
Dogodivščina malega dekleta v pretekli svetovni vojni po romanu Salvatorja Gotta
Mali planinec
Elto Sannagelo — Mario Ferrari — Mario Artese itd.

KINO UNIOR • TELEFON 22-21
Nesrečno delo Viktor Hugo-jeve drame, ki jo je uglasbil slavni Giuseppe Verdi v opero
Rigoletto
Michel Simon, Paola Barbara, Rosano

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Zabavna filmska komedija po znamenit gledališkem komadu
Rdeče rože
Viktor de Sica, Umberto Molinari, Renée Saint Cyr, Vivi Gioi

KINO MOSTE
Nadaljujemo serijo najzbranejših filmov:
ROMANTICNA AVANTURA
Arizona Noche — Gino Cervi
Najlepša himna ljubezni male dedice do ugledega plemiča
PETA KOLONA
Madžarski velerim o grozotah vojne na polju in v salonih

—lj. Še vedno nezanesljivo vreme. Včeraj je kazalo, da bo končno nastopilo pravo jurno vreme z vsemi svojimi prilastki. Začel je popuščati tudi zračni tlak. Včeraj zjutraj je celo pršilo, potem je pa padlo nekaj babjega péena. Pozneje se je ponujal sneg. Pihal je precej mrzel veter, juga pa ni bilo. Zračni tlak je še popuščal v pretekli noči do ponoči, potem je pa začel zopet počasi naraščati. Davi je bilo malo hladneje kakor včeraj zjutraj. Minimalna temperatura je znašala v Zvezdi —5,6°. Včerajšnja najvišja temperatura je znašala —1,8°. Dopoldne je zopet rahlo snežilo.

—lj. Soboslikarske, peskarke in ličarske pomočnike in valence vabimo, da se priklase v strokovni tečaj, ki se bo začel prihodnji mesec. V tečaju bodo poučevali strokovnjaki slikanje in imitiranje lesa. Prijave sprejema tajništvo Skupine, Pokrajinska delavska zveza, (Delavska zbornica) Miklošičeva cesta 22, I. nadst., levo, soba št. 11 med 10.—12. in 16.—18. ure. Odškodnina za obiskovanje tečaja bo

RAMMAGLIATORE CALZE
TVRDKA STROJEV ZA POBIRANJE ZANK NA NOGAVICAH ZNAMKE: **WALGA**
cerca Rappresentante o Concessionario
cerce zastopnika ali pooblaščenca
Scrivere: **COMM. G. GAVOTTI — CORSO ITALIA 17 MILANO**

Francé Steiner
kontrolor drž. železnic v pokolu
Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 22. februarja 1942 ob ¼ 4. uri popoldne iz kapele sv. Jožefa na Žalah k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 20. februarja 1942.
ZALUJOCI OSTALI

BUDINO con PESCE
Oggi che l'alimentazione dev'essere regolata con estrema razionalità, il Budino La Rocca merita ogni preferenza come alimento completo. Estratto nella sua composizione pesce, olio puro d'oliva e verdure, tre elementi basilari, di altissimo tenore nutritivo e squisitamente appetitosi.

RIBJA PASTETA
Dandanes, ko mora biti vsa prehrana urejena s skrajno racionalnostjo, pač zasluži RIBJA PASTETA La Rocca vsako prednost kot popolno hranilo. V njeno zmes je vmešan ribje meso, čisto olivno olje in zelenjava, tri osnovne prvine, ki so rednice in izredno tečne.

LA ROCCA

400 let Michelangelove „Poslednje sodbe“

Golota postav na sloviti freski v Sikstinski kapeji je zbudila toliko zgražanja, da so se odločili „obleči“ jih — Michelangelo je bil slika sedem polnih let

Stiri sto let poteka, kar se je v Rimu začela znamenita polemika o Michelangelovi „Poslednji sodbi“, ogromni slikarski kompoziciji, ki krasí Sikstinsko kapejo. Spor, ki je po malem tlel ves ta čas in se od časa do časa razplamtel in spet popustil, še danes ni zaključen. Zakaj gre? Izredne kakovostne lastnosti, ki jih očituje Michelangelova umetnina, ni nihče tajil, vsi so mu priznavali genialne sposobnosti, vendar so pristavljali, da je njegovo pojmovanje malo čudno. Tak odnos ljudi do umetnika in njegovega dela ni nič novega, čeprav preseneča, da se pojavlja tudi pri takšnem velikanu kot je Michelangelo. Kaj je razburilo ljudi, da so se začeli zgledovati nad njegovo sliko stvaritvijo?

Iskali so odgovora na vprašanje, kaj predvsem pomenijo vsi tisti goli ljudje na dnu Sikstinske kapeje. Da so bili obsojenci na večno pogubljenje goli, se jim je še zdelo sprejemljivo, nikoli pa še niso videli, da bi kdo naslikal gole tudi svetnike in samega Odršenika, gospodujočega v sredini prizora z nepreklicno gesto Sodnika. Mnogi opazovalci, ki so prihajali po odkritju freske v množicah v Sikstinsko kapejo, so bili vznemirjeni. Izjavljali so, da si Odršenika ne morejo predstavljati takšnega in da vidijo v postavi predvsem Herkula.

Prvi je dvignil hrup Blagio De Martinelli, papežev ceremoniar. Ni mogel skriti svojega občudovanja niti svojega zgražanja tistega dne, ko je spremljal opevanje papeža Pavla III. prvič videl še nedokončano fresko. Ve se, da je bil Michelangelo bolj samotarec: zlasti pri delu ni trpel nikogar poleg sebe. V času, ko je slikal svod kapeje, je bil papež Julij II., ki mu je naročil to delo, tako nestrpen, da se je često, hotel videti napredek, vthotaplil skrivaj v kapejo in kljub starosti splezal po lestvah na odre. Da bi se ga odkržil, je Michelangelo nekoč spustil desko, ki je padla v neposredno bližino papeža. »Mar veste, da bi me skoraj ubil«, mu je zakričal papež Julij II. Michelangelo pa mu je mirno odgovoril: »Vaša Svetost naj se izogne tem nevarnostim tako da pusti v miru tiste, ki delajo.«

25 let na to je bil Pavel III. mnogo bolj diskreten. Ko si je šel ogledovat »Sodbo«, je vzel vedno s seboj za spremstvo De Martinellisa. Ta se je v kapeji in kasneje

tako zelo razburjal zaradi golote, da je Michelangelo, hotel ga kaznovati, dal Minosseju, ki sodi in pošilja v pekel, njegov obraz. Legenda pravi, da se je jeziki kavi preljal pritožil zaradi tega papežu in da se je Pavel III. rešil z izgovorom, da ne more napraviti ničesar, ker duhovna oblast papeža ne seže v pekel.

Med sedemletnim delom so se v Sikstinski kapeji služile maše, vendar Michelangelo na oder ni pustil nikogar razen svojega zvestega pripravljalca barv Francesca Amatorijs. Ta je po končanem delu sprejel od papeža plačilo četrdeset stotnikov z mesečno plačo 6 skudov. Michelangelo je odklonil vsako ponudbo pomoči in je enako odbil predlog Sebastiana del Piomba, da bi naslikal »Sodbo« v olju. Zavzel pa se je do podrobnosti, da bi stena ostala v najboljšem stanju. Tam sta bili dve okni, docela enaki sedanjima na obeh delih steneh, pod njima pa pas fresk, ki jih je naslikal Perugino. Michelangelo je dal obe okni zapreti in freske uničiti. Peruginu sam nikoli ni bil posebno pri srcu. Uničil je tudi svoji dve freski na svodu, ki ji je izdelal s štirimi drugimi figurami v črni barvi, ki ga je slikal. Stari zid je obložen z novim iz dobro

pečene opeke in tako preprečil, da bi se na sliki nabiral prah.

Načrt slike, ki ga je začel že za Klementa VII., je bil iz 450 kartonov, ki so se vsi razen enega porazgubili. Ohranjeni kos je v muzeju v Napoliju. Michelangelo je vsako jutro karton, ki ga je slikal, prabil z majhnimi žebli, katerih luknje je moglo še danes opaziti na freski. Prenasajoč risbo z grafitom je Michelangelo takoj obtrgal ves kos, za katerega je pripravil omet. Zadnje ure svetlobe je uporabil za preslikanje. Ohranjeni karton kaže, da je Michelangelo improviziral neposredno mnoge različice. Delal je od jutra do sončnega zahoda: opoldne je pojedel malo kruha kar med delom. Odpočel se je šele zvečer. Ponoči — stanoval je v svoji samotni hiši v ulici Macell de'Corvi — ni mogel vedno spati in ob takih prilikah je dobel pri svetlobi sveče. Stena je velika 200 kv. m in delal je na njej 7 let. Odkritje se je izvršilo na predvečer praznika Vseh svetnikov 1. 1541 in Pavel III., ki se je pravkar vrnil iz Bologne, je pel ob tej priložnosti v Sikstinski kapeji svečano pontifikalno mašo.

Kljub angelom brez peruti in svetnikom brez žarnih vencov okoli glave, je delo zbuja pri vseh veliko občudovanje. »O sveti Rim« — je pri tej priložnosti vzkliknil nek pesnik, »noben cesar te ni nikoli razveselil s takim triumfom«. Toda pristaši reforme niso mogli požreti tolike golote in kot njihov zagovornik se je nenadoma pojavil človek, ki je bil najmanj poklican za to nalogo. Bil je to Aretius, ki je kuhar jezo na Michelangelo, ker ni svojčas upošteval nobenega njegovih nasvetov glede zamisljivosti. Sedaj je izjavljal, da mora kot dober kristjan zardeti nad svobodo, ki si jo je Michelangelo dovolil napram dogmam. Freska v Sikstinski kapeji naj bi spadala v kopalnico nenravnega ne pa v cerkev. Če bi se Michelangelo v začetku svojega dela pustil voditi od »zgodnje učnosti in visokega literarnega znanja«, ki mi ga vsi priznavajo, bi se narava sedaj ne pritoževala, da je dala umetniku tako velik talent.

Michelangelo pa na Aretinove napade ni odgovoril in ti niso preprečili niti Pavla III. niti Pavla IV. Toda usoda je vendarle hotela da je bilo delo poznano. Konec jan. 1564, nekaj tednov zatem, ko je Trentski koncil obsodil »neposredne slike, ki jih je videti v nekaterih cerkvah, je bilo sklenjeno, da se golota v Sikstinski kapeji preslika Michelangelo, ki je umrl 18. februarja tistega leta, za ta odlok verjetno ni več zvedel in prihranjeno mu je tudi ostalo, da bi videl, kako njegovo sliko mrcvari eden njegovih učencev Daniele da Volterra. Ta ni samo »pokril« z obleko po svojem okusu 34 figur na freski, temveč je tudi uničil omet sedmih kosov, obnavljajoč potem sliko po svoje. Zgodovina ga pozna pod pridevkom »Braghettonese«.

Iem. Vse ulice so bile polne kolon povsem izčrpanih angleških vojakov, ki so nabavili name vtiš utrujenosti in obenem poplne skrušenosti. Stoim pred poslopjem angleškega generalnega guvernerja. V travi pred poslopjem so trije veliki vodometi. Pride nekaj indijskih vojakov, ki pripovedujejo, da ni v poslopju nikogar. Na vrta stoji mnogo angleških vojaških avtomobilov. V enem se univajo angleški vojaki in ves prazenčen sluh, kako igra v drugem gramofon plošča komade. Odpeljem se nazaj v mesto, kjer si utirajo najlepši luk. Svoji avtomobilski pot sledi ogromno množico ljudi. Angleški vojak usmerja promet. Na vseh cerkvah in tudi na magistratnem poslopju vise zastave z rdečim križem. Vse so bile izpremenjene v vojne bolnice, kar prča o velikih angleških izgubah. Na drugi strani reke stoji mnogo po japonskih granatnih skoraj povsem razdejani tanki in druga vozila, nad katerimi še vedno leže oblaki dima. Velike trgovske hiše so postale skoraj brez izjeme žrtve bombardiranja, vse naokrog leži razmetano pohištvo. V japonskem klubu me je pozdravil nekaj 20 Mala'cev, ki so mi dejali veselo: — Vedeli smo, da bodo Japonci kmalu vkorakali v mesto.

Zgodovinski razgovor

Japonski general Yamašita, vrhovni poveljnik japonske ekspedicijske vojske, na Malajskem polotoku, ki je sporočil v nedeljo zvečer v 49 minut trajajočem razgovoru angleškemu vrhovnemu poveljniku v Singapuru generalu Percivalu, japonske pogoje kapitulacije, je izjavil dopisniški agenciji Domej, da je pripravljen prevzeti vso odgovornost za življenje angleških in

avstralskih čet kakor tudi angleških otrok in žensk, ki so bile ostale v Singapuru. Zgodovinski razgovor med generalom Yamašito in Percivalom je tekel takole:

Yamašita: — Želim kratek in preizen odgovor. Zadovoljil se bom samo z brezpogojno predajo.

Percival: — Dobro.

Yamašita: — Ali so Angleži ujeli vsaj japonskih vojakov?

Percival: — Ne, nobenega.

Yamašita: — Kako je z japonskim prebivalstvom?

Percival: — Vsi japonski prebivalci, ki so jih angleške oblasti internirale, so bili poslani v Indijo, toda indijska vlada jamči za njihova življenja.

Yamašita: — Zdaj bi pa rad vedel, dali ste pripravljeni predati se ali ne. Če se hočete predati, vztrajam na brezpogojni predaji. Kakšen je vaš odgovor na to? Ali ali ne?

Percival: — Ali bi mi hoteli dovoliti do jutri čas za premislek?

Nemška podmornica pred New Yorkom

Kaj je pripovedoval njen poveljnik svojemu predstojniku

V nekem oporišču nemških podmornic ob atlantski obali je bil oni dan z navdušenjem sprejet poveljnik nemške podmornice, ki je potopila pred ameriško obalo 10 ladij s 66.153 tonami kaptan Hardgen. Poveljnik podmornice viceadmiral Dönitz je podrobno poročal o napadih njegove podmornice na ameriške ladje. Pripovedoval je med drugim:

»Med vožnjo proti ameriški obali nam je priplul pred cev prvi parnik, v mraku smo ga torpedirali. Bil je 9000 tonski. Nadaljnji lov nas je vodil tik ob ameriški obali, kjer smo presenetili na razmeroma plitvem morju približno 9500 tonski sovražni tanker »Nemara« in ga potopili. Ko smo končno krenili naprej, je molo nos ladje še 30 m iz morja. Tako plitvo je bilo morje v območju našega lova. Isto smo doživeli pred vhom v newyorško

Yamašita: — Do jutri? Tako dolgo ne morem čakati. Sklenjeno je že, da predajo japonske čete danes ponoči v napad.

Percival: — Kaj če bi počakali do 23.30?

Yamašita: V tem primeru bi japonska vojska nadaljevala svoje napade do večera časa. Ali se hočete zdaj izjaviti z »da« ali »ne«?

Percival molči.

Yamašita: Rad bi imel končnoveljavni odgovor in opozoriti vas moram, da vztrajam na brezpogojni predaji. Kaj mi morete odgovoriti na to?

Percival: — Da.

Yamašita: Dobro torej, povelje za ustavitve sovražnosti mora biti izdano točno ob 22. Dovolim, da ostane do 100 angleških vojakov v mestu za vzdrževanje miru in reda. Ste zadovoljni s tem?

Percival: — Da.

Yamašita: Če bi kršili te pogoje, bi prešle japonske čete takoj v splošen in končen napad na mesto Singapuru.

Naslednja noč je prinesla višek našega lova. Pet parnikov nam je priplulo med celi trije tovorni po 4000 ton, en 7000 tonski in en 8000 tonski tanker. Na povratku smo potopili s topovi še dve tovorni ladji, ki sta imela skupaj 12.000 ton. Obe ladji sta bili dobro oboroženi s topovi in posadki sta tudi poskušala napasti nas. Toda mi smo jih prehiteli. Na tej vožnji so bili porabljeni vsi torpedi in vsa naša municija.

Ze v najstarejši kroniki anonimnega pisca se omenja, da so prispela madžarska plemena preko Kijeva na svoji poti proti zapadu in na starih ruskih zemljepisih so se dali ugotoviti kraji v Kijevu samem in okrog njega, kjer so se mudili Madžari. Malo pred izbruhom vojne je odkopal nek petrograjski arheolog v najstarejšem delu Kijeva pod cerkvijo, zgrajeno po Vladimiru, devet staromadžarskih grobov, izvirajočih po njegovi sodbi iz 10. stoletja, torej še pred zgraditvijo cerkve. Poedini deli cerkve segajo namreč še v grobnice, kar prča, da so grobovi starejši od cerkve.

Gre torej za madžarske grobove iz časov pred zasedbo dežele. Vsebinsko madžarske grobnice iz istega časa, ki je bila tudi odkopana v notranjem delu Kijeva, so vzel boljševeki na umiku iz mesta s seboj. Madžarska učenjaka sta napravila nad 300 fotografiranih posnetkov in rešila mnogo muzejskega materiala s pomočjo okupacijskih oblasti. Vse to bi bilo sicer uničeno pod razvalinami. Letos se bo raziskovanje nadaljevalo.

Podgane povzročile zatemnitev

Nekaj izrednega se je pripetilo v francoskem mestu Tarbes. Vse mesto se je nenadoma zavilo v temo. Ko so zjutraj preiskali vse naprave električne razsvetljave, je iz enega transformatorja prišlo več sto podgan. Podgane so bile ogledale gumi na električnih vodih in tako je nastalo več kratkih stikov. Skoda so popravili luči pa še vedno ni bilo. Slednjič so ugotovili, da so podgane poskrbele iz transformatorjev tudi olje do zadnje kaplje.

Francija zasegla Rotschildovo imetje

Francoski zastopnik v mednarodni židovski finančni rodbini Rotschildov je v juniju 1940 pobegnil iz Francije in zato je nova francoska vlada proglasila njegovo državljanstvo za neveljavno. Francija je že zasegla njegove umetnostne zbirke in drugo imetje. Zdaj pride v last francoske države tudi okrog 100 ha obsegajoča domena barona Henryja Rotschilda Vaux de Cornay. V razlastitvenem odloku kmetijskega ministrstva je rečeno, da preide Rotschildova domena v interesu javne koristi in poobjanja nezaposlenosti v last francoske države.

Napačni podatki iz praznoverja

Nedavno so bili objavljeni statistični podatki o porastu števila rojstev na Portugalskem. Pri tem so oblasti ugotovile izredno mnogo primerov prijave rojstev ob določenih dneh. To se jim je zdelo čudno in začeli so se zanimati za vzrok. Uvedena je bila preiskava in izkazalo se je, da gre za krive podatke izvirajoče iz praznoverja. Kakor drugod po svetu je ljudstvo tudi na Portugalskem razdeljeno. Med drugim ve-

»Ali... saj to je... ta, ki je na sliki!« je tiho zamrmral zdravnik.

»Dobro... stopite naprej!« Senca se je pomaknila prav k zaslonu in se tam zasukala; Richardov reflektor ji je posvetil naravnost v obraz.

»Milton, poglejte ga zdaj!«

»Ne... ni mogoče... to je tapetnik!«

»Nihče drug kakor on... in zdaj, Emil Frossard, se vrnite za zastor in čakajte, da vas spet pokličem.«

»Povejte,« je osorno zaklical možak, »ali bo ta komedija še dolgo trajala? Od davi še nisem ničesar zaužil.«

»Tudi jaz sem še tešč in kdo ve, koliko bo ura, preden bom mogel kaj založiti... med tem ko boste vi kmalu izpušeni na svobodo.«

»A, to se lepše sliši,« je zagodrnjal mož s kljunastim nosom in se vrnil v svoje skrivališče.

Toda komisar mu je že kazal svoj široki hrbet in se tiho pomenkoval z doktorjem.

Nekaj časa ni mogel Frossard ujeti niti besedice njunega razgovora. Šele proti koncu je slišal: »Svoje dni ste mi dokazali, da ste dober hipnotizer...«

»Moj Bog... ako je subjekt voljan...«

»Voljan kar se da... saj veste, da je ubog slaboumež...«

To reki je odšel komisar v sobo za aretirance. Kmalu se je vrnil s tapetnikovim fantom, čigar opičji obraz je nalikoval obrazu zveri, ujete v zanko.

»Semkajle sedi. Jakomin, in dobro poslušaj, kar ti poreče ta gospod...«

Singapur se imenuje zdaj šonanko

Vojno pristanišče je dobilo novo ime — V njem so se zasidrale prve japonske vojne ladje

Japonska je prevzela angleško pomorsko trdnjavo Singapur v svojo posest s simboličnim aktom preimenovanja. Japonski cesarski glavni stan poroča, da se bo imenoval Singapur odslej šonanko, kar pomeni »žareče južno pristanišče«. Ta čas, ko so prihajale s kopnega v Singapur vedno nove japonske čete, so pripile v japonsko pristanišče tudi prve japonske vojne ladje, ker je bila takoj po zasedbi vzpostavljena tudi zveza s trdnjavo od morske strani. Prve japonske vojne ladje so pripile v pristanišče že v torek.

V ponedeljek je začela japonska vojna mornarica odstranjevati iz morja okrog otoka mine, ki jih je v njem vse polno. Japonska letala pa iščejo sovražne ladje, ki se skušajo rešiti na Javo ali v Avstralijo. Japonci so prevzeli na otoku Singapur vse mornariške naprave. Angleži so pustili na otoku enega samega višjega mornariškega častnika in sicer kapitana Robinsona, ki je izročil japonskim častnikom pomorske naprave. Zasedba pomorskih naprav se ni raztezala samo na trdnjavo, temveč tudi na mnoga druga oporišča okrog vojnega pristanišča.

Singapur, podoben do nedelje peklu, se je takoj po vkorakanju japonskih čet po-

miril. Japonci so nemudoma ukrenili vse potrebno, da se čim prej odstranijo sledovi vojne in da začnejo mesto zopet svoje normalno življenje. O tem je poročalo tudi prvo japonsko uradno poročilo iz Singapura ali šonanka. Japonski novinarji tudi poročajo, da se vrača v mesto velike množice beguncev, večinoma Kitajcev. Po angleški kapitulaciji je zavladal v mestu popolni mir. Prebivalstvo je bilo seveda po sinem bombardiranju s kopnega, iz zraka in z morja prve dni še hudo prestrašeno. Prehod iz pekla v mir je prišel tako nenadoma, da ljudje kar verjeti niso mogli, da topovi in bombe ne bodo več grmele. Prebivalci pripovedujejo, da se je mesto tri dni kar treslo v svojih temeljih od silega bombardiranja. Bil je prvi pekel tropične vročine in strahovitih eksplozij.

Nekemu poročevalcu japonske agencije Domej se je posrečilo priti v oblegano trdnjavo še pred japonskimi predstojniki. Japonski novinar poroča o zadnjih urah angleškega odpora takole:

»Ko sem prisel pred vkorakanjem prvih japonskih čet v Singapur, je bilo mesto podobno velikemu vojnemu taborišču angleških čet z bogatim vojnim materija-

Nos iz lepenke

Komisar je stopil v čumnat avzen sobe za priče in sedel za majhno pisalno mizo, kjer je po dnevi uradno stražnik, ki je pisal zapisnike.

Milton je prisedel k njemu in se ni malo zavzel, ko je slišal iz Richardovih ust ukaz, naj mu prinese svetilko z reflektorjem in bel zaslon, kakršne imajo v fotografskem kabinetu.

Toda doktorjevo začudenje se je še povečalo, ko je videl, da Richard, čigar skromnost in preprostost v sredstvih je poznal že mnogo let, pripravlja pravo pravcato inscenacijo. Komisar je dal namestiti zaslon v ozadju čumnate, pred zaslon pa je postavil stol. Svetilka z reflektorjem je morala pod mizo, malone med njenimi nogami, toda prevodna vrvica, v katero je bilo vdolano stikalo, je morala iti čez pisalno mizo.

Nato je dal utrniti vse luči razen prašne žarnice, ki je visela izpod stropa.

Komisar Lambert, ki je med temi pripravami pogledal v sobico, delaje se, kakor da prihaja po neki zapisnik, ki ga je pustil v predalu, je hahljaje se umaknil glavo in zamrmral sam pri sebi: »Kakor je videti, se obeta zaslusba tretje stopnje...«

Richard ga menda niti slišal ni. Čuteč, da se upira vanj vsa pozornost tovarišev in podrejenec, si je v duhu že naprej zamišljal njih medsebojne pomenke.

»Glej, glej... tudi stari Richard je spoznal, da je treba nekatere ljudi trdo počeljati, če jim hočeš izvit resnico... Bliskanje z močnimi svetilkami v oči... podžiganje teka do jedi... neskončno izpraševanje v mrzli sobi... to je vse kaj drugega kakor razumevanje okolja in kajenje cigaret z aretiranci...«

Richard je ta čas brez konca in kraja utrinjal luč in jo spet prižgal, vstajal in prestavljal zaslon v ozadju sobe; nazadnje je stopil k oknu in popravil zavese tako, da je nastala za njimi nekakšna praznina, kamor je bilo moči skriti človeka.

Ko je končal te priprave, je vprašal Miltona: »Kako se vam zdi?«

»Ali... ne vem, kaj vruga pripravljate...« Policist se je namuznil.

»Da, da... tudi vi imate prav... morda je bolje, da vam nič ne povem... Imel vas bom za kontrolo.«

»Nu, prav... z vsem se je dobro seznaniti...«

»Kaj? Menda ne mislite, da bom koga mučil?«

»Ali... priprave so dokaj zlovestne...«

»Potolžajte se, Milton... kar živim, še nisem trpinčil ljudi in tudi zdaj ne mislim opravičati krivinskih poslov... Rad bi se le prepričal, ali bi utegnila domneva, ki mi že nekaj časa roji po glavi, bolj

ali manj ustrežati resničnosti... zato bodite tako prijazni... obrnite se z licem k zidu...«

»Jaz?«

»Da, vi... napraviva kakor otroci, če hočete nekoga presenetiti... ko vas pokličem, se obrnite!«

Doktor Milton je z nasmeškom vstal in se ubogljivo postavil z obrazom proti steni, nasprotni s tisto, ob kateri je stal zaslon.

Tudi komisar je vstal in podal doktorju povečano fotografijo umorjenca iz Adelijne ulice. Slika je kazala mrtvečev profil z lepenkastim nosom.

»Ta čas si dobro ogledite uboga Ernesta Douceta... in bodite tako prijazni pa malce potrpite...«

Doktor je slišal, da je komisar zapustil čumnat in stopil v sobo, kjer so bili aretiranci. Nato je čul, da sta vsaj dva spet vstopila; eden izmed njiju je moral biti komisar, kajti njegov glas je rekel: »Evo... postavite se semkaj, k temu zaslonu... da, tako... v profilu... Ko vam porečem, stopite naprej, prav do zaslona, in se obrnite proti meni... ste razumeli?«

Hripav glas, ki je zvenel nekam negotovo, je odgovoril: »Prav... razumem...«

Zvest navodilu, je doktor nepremično gledal fotografijo, ki mu jo je bil dal Richard v roko, in šele ko je ta kratko velel: »Milton, obrnite se!« se je obrnil ter pogledal moža, ki je stal v senci zaslona.

Cokata postava, debelušen obraz, skratka, senca Ernesta Douceta, z lepenkastim nosom sredi obličja...